

บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องภาวะภาวชิที่อยู่อาศัยที่มีผลต่อผู้มีรายได้น้อย เมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติภาวชิทรัพย์สินใหม่: กรณีศึกษาผู้มีรายได้น้อยในชุมชนวัดตึก จังหวัดสมุทรสาคร ได้ทำการสำรวจภาคสนามตามที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 4 โดยกำหนดประชากรตัวอย่างในชุมชนจำนวน 252 หน่วยตัวอย่าง นำเสนอตามประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

5.1 ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยที่อยู่อาศัยตัวอย่าง

5.1.1 ข้อมูลทั่วไป

1. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 252 ตัวอย่าง พบว่ามีผู้อาศัยร่วมกันในครัวเรือนจำนวน 1-2 คนเป็นจำนวน 32 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 12.70 ผู้อาศัย 3-4 คนเป็นจำนวน 122 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 48.41 ผู้อาศัย 5-6 คนเป็นจำนวน 72 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 28.51 ผู้อาศัย 7-8 คนเป็นจำนวน 12 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 4.76 และผู้อาศัยตั้งแต่ 9 คนขึ้นไปจำนวน 14 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 5.56 (ตารางที่ 5.1)

ตารางที่ 5.1 แสดงจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จำนวนสมาชิกที่อาศัย อยู่ร่วมกันในครัวเรือน	จำนวนหน่วย ที่อาศัย	ร้อยละ
1-2 คน	32	12.70
3-4 คน	122	48.41
5-6 คน	72	28.51
7-8 คน	12	4.76
9 คนขึ้นไป	14	5.56
รวม	252	100

2. เพศ

จากหน่วยที่อยู่อาศัยตัวอย่าง ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 531 ราย คิดเป็นร้อยละ 53.53 และเพศชาย จำนวน 461 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.47 (ตารางที่ 5.2)

ตารางที่ 5.2 แสดงเพศของผู้อยู่อาศัยรวม

เพศ	จำนวนหน่วยที่อยู่อาศัย	ร้อยละ
ชาย	461	46.47
หญิง	531	53.53
รวม	992	100

3. อายุ

ระดับอายุของผู้อยู่อาศัยรวมกันในครัวเรือน อายุตั้งแต่ 1-15 ปี จำนวน 141 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.21 อายุตั้งแต่ 16-20 ปี จำนวน 247 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.90 อายุตั้งแต่ 31-45 ปี จำนวน 310 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.25 อายุตั้งแต่ 46-55 ปี จำนวน 146 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.72 และอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป จำนวน 148 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.92 (ตารางที่ 5.3)

ตารางที่ 5.3 แสดงระดับอายุของผู้อยู่อาศัยรวม

ระดับอายุ	จำนวนราย	ร้อยละ
1-15 ปี	141	14.21
16-30 ปี	247	24.90
31-45 ปี	310	31.25
46-55 ปี	146	14.72
55 ปีขึ้นไป	148	14.92
รวม	992	100

4. อาชีพ

กลุ่มอาชีพของผู้อาศัยในชุมชน ได้แก่ อาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 450 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.36 อาชีพค้าขาย จำนวน 78 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.86 อาชีพพนักงานบริษัท จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.52 อาชีพพนักงานโรงงาน จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.22 อาชีพข้าราชการ จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.22 อาชีพแม่บ้าน จำนวน 97 ราย คิดเป็นร้อยละ

9.78 อาชีพพ่อบ้าน จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.02 กำลังศึกษาอยู่ จำนวน 180 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.15 ไม่มีงานทำ จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.81 และอาชีพอื่นๆ จำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.06 (ตารางที่ 5.4)

ตารางที่ 5.4 แสดงอาชีพของผู้อยู่อาศัยร่วม

อาชีพ	จำนวนราย	ร้อยละ
รับจ้างทั่วไป	450	45.36
ค้าขาย	78	7.86
พนักงานบริษัท	25	2.52
พนักงานโรงงาน	22	2.22
ข้าราชการ	22	2.22
แม่บ้าน	97	9.78
พ่อบ้าน	30	3.02
กำลังศึกษาอยู่	180	18.15
ไม่มีงานทำ	18	1.81
อื่น ๆ	70	7.06
รวม	992	100

5. ระดับการศึกษา

การศึกษาของคนในชุมชน พบว่า ไม่ได้เรียนหนังสือ จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 11.59 ระดับประถมศึกษาจำนวน 524 คน คิดเป็นร้อยละ 52.82 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 16.23 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 5.75 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น (ปวช.) จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 4.23 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 2.92 และระดับปริญญาตรี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 6.45 (ตารางที่ 5.5)

ตารางที่ 5.5 แสดงระดับการศึกษาของผู้อยู่อาศัยร่วม

ระดับการศึกษา	จำนวนราย	ร้อยละ
ไม่ได้ศึกษา	115	11.59
ประถมศึกษา	524	52.82
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)	161	16.23
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)	57	5.75
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น (ปวท.)	42	4.23
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	29	2.92
ปริญญาตรี	64	6.45
รวม	992	100

5.1.2 สภาพที่อยู่อาศัย

1. รูปแบบของหน่วยที่อยู่อาศัย

รูปแบบของหน่วยที่อยู่อาศัยตัวอย่าง สามารถแบ่งสิ่งปลูกสร้างออก 8 ประเภท ได้แก่ บ้านครึ่งตึกครึ่งไม้ สูง 2 ชั้น จำนวน 98 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 38.89 บ้านตึกสูง 1 ชั้น จำนวน 70 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 27.78 บ้านตึกสูง 2 ชั้น จำนวน 12 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 4.76 บ้านไม้สูง 1 ชั้น จำนวน 33 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 13.10 บ้านไม้สูง 2 ชั้น จำนวน 9 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 3.57 ห้องแถวประเภทตึกสูง 1 ชั้น จำนวน 26 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 10.32 ห้องแถวประเภทตึกสูง 2 ชั้น จำนวน 3 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 1.19 และห้องแถวครึ่งตึกครึ่งไม้ สูง 2 ชั้น จำนวน 1 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.40 (ตารางที่ 5.6)

ตารางที่ 5.6 แสดงรูปแบบที่อยู่อาศัย

รูปแบบของที่อยู่อาศัย	จำนวนครั้วเรือน	ร้อยละ
บ้านครึ่งตึกครึ่งไม้ สูง 2 ชั้น	98	38.89
บ้านตึกสูง 1 ชั้น	70	27.78
บ้านตึกสูง 2 ชั้น	12	4.76
บ้านไม้สูง 1 ชั้น	33	13.10
บ้านไม้สูง 2 ชั้น	9	3.57
ห้องแถวประเภทตึกสูง 1 ชั้น	26	10.32
ห้องแถวประเภทตึกสูง 2 ชั้น	3	1.19
ห้องแถวครึ่งตึกครึ่งไม้ สูง 2 ชั้น	1	0.40
รวม	252	100

2. ระยะเวลาในการอยู่อาศัย

ระยะเวลาในการอยู่อาศัยของหน่วยที่อยู่อาศัยตัวอย่าง พบว่าอยู่อาศัยตั้งแต่ 1-5 ปี จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.08 อยู่อาศัยตั้งแต่ 6-10 ปี จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.48 อยู่อาศัย ตั้งแต่ 11-15 ปี จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.51 อยู่อาศัยตั้งแต่ 16-20 ปี จำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.24 อยู่อาศัยตั้งแต่ 21-25 ปี จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.13 อยู่อาศัยตั้งแต่ 26-30 ปี จำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.89 อยู่อาศัยตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป จำนวน 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.68 (ตารางที่ 5.7)

ตารางที่ 5.7 แสดงช่วงระยะเวลาในการอยู่อาศัย

ระยะเวลาในการอยู่อาศัย	จำนวนราย	ร้อยละ
1-5 ปี	38	15.08
6-10 ปี	39	15.48
11-15 ปี	29	11.51
16-20 ปี	51	20.24
21-25 ปี	23	9.13
26-30 ปี	35	13.89
30 ปีขึ้นไป	37	14.68
รวม	252	100

3. การปรับปรุงซ่อมแซมในที่อยู่อาศัย

การปรับปรุงที่อยู่อาศัย มีการปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัย จำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.78 และไม่มีการปรับปรุงซ่อมแซม จำนวน 182 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.22 (ตารางที่ 5.8)

ตารางที่ 5.8 แสดงการปรับปรุงซ่อมแซมในที่อยู่อาศัย

การซ่อมแซม	จำนวนราย	ร้อยละ
มีการปรับปรุงซ่อมแซม	70	27.78
ไม่มีการปรับปรุงซ่อมแซม	182	72.22
รวม	252	100

4. ปีที่มีการซ่อมแซม

การปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัย มีการปรับปรุงซ่อมแซมเมื่อปี พ.ศ. 2530-2531 จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.86 ปรับปรุงเมื่อปี พ.ศ. 2536-2540 จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.43 ปรับปรุงเมื่อปี พ.ศ. 2541-2545 จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.43 และปรับปรุงเมื่อปี พ.ศ. 2546-2550 จำนวน 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.29 (ตารางที่ 5.9)

ตารางที่ 5.9 แสดงการปรับปรุงซ่อมแซมในที่อยู่อาศัย

การซ่อมแซม	จำนวนราย	ร้อยละ
ปี 2530-2535	2	2.86
ปี 2536-2540	8	11.43
ปี 2541-2545	15	21.43
ปี 2546-2550	45	64.29
รวม	70	100

5.1.3 ภาระในการผ่อนชำระที่อยู่อาศัย

เนื่องจากในพื้นที่ที่ศึกษาจะเช่าที่ดินเพื่อปลูกสร้างที่อยู่อาศัย จากกรรมนารักษ์ โดยต้องจ่ายชำระค่าเช่าเป็นรายปีและไม่มีภาระต้องผ่อนชำระค่าที่อยู่อาศัยอีก จำนวน 243 ราย คิดเป็นร้อยละ 96.43 แต่ยังมีบางครัวเรือนต้องมีภาระในการผ่อนชำระค่าปลูกสร้างที่อยู่อาศัยเป็นรายเดือน จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.19 และมีบางหน่วยที่เข้ามาเช่าช่วงในที่อยู่อาศัยเป็นรายเดือนจำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.38 (ตารางที่ 5.10)

ตารางที่ 5.10 แสดงการผ่อนชำระที่อยู่อาศัย

การผ่อนชำระ	จำนวนราย	ร้อยละ
ไม่มี (จ่ายเฉพาะเช่าที่ดินเป็นรายปี)	243	96.43
ค่าผ่อนชำระเพื่อปลูกสร้างที่อยู่อาศัยเป็นรายเดือน	3	1.19
ค่าเช่าช่วงที่อยู่อาศัยเป็นรายเดือน	6	2.38
รวม	252	100

5.1.4 รายได้ของครัวเรือน

1. จำนวนผู้ทำงานในแต่ละครัวเรือน

จากกลุ่มตัวอย่างแต่ละครัวเรือน พบว่าผู้มีรายได้ในแต่ละครัวเรือน จำนวนไม่เกิน 1 คน มี 62 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 24.60 จำนวน 2 คน มี 101 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 40.08 จำนวน 3 คน มี 57 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 22.62 จำนวน 4 คน มี 26 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 10.32 และจำนวน 4 คน มี 6 รายคิดเป็นร้อยละ 2.38 (ตารางที่ 5.11)

ตารางที่ 5.11 แสดงจำนวนผู้ทำงานในแต่ละครัวเรือน

จำนวนผู้ทำงานในแต่ละครัวเรือน	จำนวนราย	ร้อยละ
1 คน	62	24.60
2 คน	101	40.08
3 คน	57	22.62
4 คน	26	10.32
5 คน	6	2.38
รวม	252	100

2. ระดับรายได้รวมของครัวเรือน

ระดับรายได้ของแต่ละครัวเรือน ที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทจำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.57 รายได้ตั้งแต่ 5,000-10,000 บาท จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.51 ระดับ รายได้ตั้งแต่ 10,001-15,000 บาท จำนวน 64 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.40 รายได้ตั้งแต่ 15,001-20,000 บาท จำนวน 62 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.60 รายได้ตั้งแต่ 20,001-25,000 บาท จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.51 รายได้ตั้งแต่ 25,001-30,000 บาทจำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.33 และรายได้มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไปจำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.08 (ตารางที่ 5.12)

ตารางที่ 5.12 แสดงระดับรายได้รวมของครัวเรือน

ระดับรายได้	จำนวนราย	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	9	3.57
5,000-10,000 บาท	29	11.51
10,001-15,000 บาท	64	25.40
15,001-20,000 บาท	62	24.60
20,001-25,000 บาท	29	11.51
25,001-30,000 บาท	21	8.33
มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป	38	15.08
รวม	252	100

5.1.5 รายจ่ายของครัวเรือน

1. ประเภทรายจ่ายของครัวเรือนในแต่ละเดือน

รายจ่ายของครัวเรือน แบ่งเป็นค่าที่อยู่อาศัย ร้อยละ 7.02 เป็นรายจ่ายต่ำสุด จำนวน 12.50 บาท สูงสุดจำนวน 5,000 บาท ค่าน้ำประปา ร้อยละ 2.34 เป็นรายจ่ายต่ำสุด จำนวน 30 บาท สูงสุดจำนวน 2,000 บาท ค่าไฟฟ้า ร้อยละ 8.74 เป็นรายจ่ายต่ำสุดจำนวน 50 บาท สูงสุดจำนวน 8,000 บาท ค่าโทรศัพท์ ร้อยละ 2.76 เป็นรายจ่ายต่ำสุดจำนวน 30 บาท สูงสุดจำนวน 8,000 บาท ค่าอาหารร้อยละ 43.50 เป็นรายจ่ายต่ำสุดจำนวน 4,500 บาท สูงสุดจำนวน 18,000 บาท ค่าเดินทาง ร้อยละ 10.06 เป็นรายจ่ายต่ำสุดจำนวน 100 บาท สูงสุดจำนวน 20,000 บาท ค่าเครื่องแต่งกาย ร้อยละ 2.79 เป็นรายจ่ายต่ำสุดจำนวน 50 บาท สูงสุดจำนวน 5,000 บาท ค่ารักษาพยาบาล ร้อยละ 1.55 เป็นรายจ่ายต่ำสุดจำนวน 100 บาท สูงสุดจำนวน 5,000 บาท ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา ร้อยละ 5.90 เป็นรายจ่ายต่ำสุดจำนวน 500 บาท สูงสุดจำนวน 20,000 บาท ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบันเทิง ร้อยละ 1.94 เป็นรายจ่ายต่ำสุดจำนวน 200 บาท สูงสุดจำนวน 30,000 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ร้อยละ 13.40 เป็นรายจ่ายต่ำสุดจำนวน 150 บาท สูงสุดจำนวน 70,000 บาท (ตารางที่ 5.13)

ตารางที่ 5.13 แสดงประเภทรายจ่ายของครัวเรือนในแต่ละเดือน

ประเภทของรายจ่าย	ร้อยละ	รายจ่ายต่ำสุด(บาท)	รายจ่ายสูงสุด(บาท)
ค่าที่อยู่อาศัย	7.02	12.5	5,000
ค่าน้ำประปา	2.34	30	2,000
ค่าไฟฟ้า	8.74	50	8,000
ค่าโทรศัพท์	2.76	30	8,000
ค่าอาหาร	43.50	4,500	18,000
ค่าเดินทาง	10.06	100	20,000
ค่าเครื่องแต่งกาย	2.79	50	5,000
ค่ารักษาพยาบาล	1.55	100	5,000
ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา	5.90	500	20,000
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบันเทิง	1.94	200	30,000
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	13.40	150	70,000
รวม	100		

จากตารางพบว่าค่าอาหารเป็นรายจ่ายสูงสุดของครัวเรือนถึงร้อยละ 43.50 รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ร้อยละ 13.40 ค่าเดินทางร้อยละ 10.06 ค่าไฟฟ้าร้อยละ 8.74 และค่าที่อยู่อาศัย ร้อยละ 7.02 ตามลำดับ ส่วนรายจ่ายน้อยที่สุด คือ ค่ารักษาพยาบาล ร้อยละ 1.55 และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบันเทิงร้อยละ 1.94

2. ประเภทของค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในแต่ละเดือน

จากตารางที่ 5.14 ข้างต้นพบว่า ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ จะเป็นค่าหนี้สินร้อยละ 8.57 เป็นรายจ่ายต่ำสุดจำนวน 4,000 บาท สูงสุดจำนวน 10,000 บาท ค่าผ่อนรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 30 เป็นรายจ่ายต่ำสุดจำนวน 2,000 บาท สูงสุดจำนวน 5,000 บาท ค่าผ่อนรถยนต์ ร้อยละ 5.71 เป็นรายจ่ายต่ำสุดจำนวน 5,000 บาท สูงสุดจำนวน 12,000 บาท ค่าสินค้าต่างๆ ร้อยละ 22.86 เป็นรายจ่ายต่ำสุดจำนวน 800 บาท สูงสุดจำนวน 5,000 บาท ค่าประกันชีวิต ร้อยละ 10 เป็นรายจ่ายต่ำสุดจำนวน 1,000 บาท สูงสุดจำนวน 12,000 บาท ส่งเงินกลับบ้าน ร้อยละ 2.86 เป็นรายจ่ายต่ำสุดจำนวน 3,000 บาท สูงสุดจำนวน 3,500 บาท ค่าซื้อของมาขาย ร้อยละ 10 เป็นรายจ่ายต่ำสุดจำนวน 2,000 บาท สูงสุดจำนวน 70,000 บาท และอื่นๆ ร้อยละ 10 เป็นรายจ่ายต่ำสุดจำนวน 500 บาท สูงสุดจำนวน 12,000 บาท (ตารางที่ 5.14)

ตารางที่ 5.14 แสดงประเภทของค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

ประเภทของรายจ่าย	ร้อยละ	รายจ่ายต่ำสุด(บาท)	รายจ่ายสูงสุด(บาท)
ค่าหนี้สิน	8.57	4,000	10,000
ค่าผ่อนรถจักรยานยนต์	30.00	2,000	5,000
ค่าผ่อนรถยนต์	5.71	5,000	12,000
ค่าสินค้าต่างๆ	22.86	800	5,000
ค่าประกันชีวิต	10.00	1,000	12,000
ส่งเงินกลับบ้าน	2.86	3,000	3,500
ค่าซื้อของมาขาย	10.00	2,000	70,000
อื่นๆ	10.00	500	12,000
รวม	100		

5.1.6 รายได้กับรายจ่ายของครัวเรือน

1. ระดับรายได้กับรายจ่ายของครัวเรือน

จากการสัมภาษณ์ พบว่าครัวเรือนที่มีระดับของรายได้เพียงพอ แต่ไม่มีเงินเหลือเก็บ จำนวน 118 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.83 ครัวเรือนมีรายได้เพียงพอและมีเงินเหลือเก็บ จำนวน 42 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.67 และครัวเรือนที่มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย จำนวน 92 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.51(ตารางที่ 5.15)

ตารางที่ 5.15 แสดงระดับรายได้กับรายจ่ายของครัวเรือน

ระดับของรายได้กับรายจ่าย	จำนวนราย	ร้อยละ
เพียงพอ แต่ไม่มีเงินเก็บ	118	46.83
เพียงพอ มีเงินเหลือเก็บ	42	16.67
ไม่เพียงพอ	92	36.51
รวม	252	100

2. จำนวนเงินเหลือเก็บในแต่ละครัวเรือน

จากตารางที่ 5.16 ข้างต้น ครัวเรือนที่มีรายได้เพียงพอและมีเงินเหลือเก็บในแต่ละเดือนไม่เกินเดือนละ 1,000 บาท จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.81 เงินเก็บเดือนละ 1,000-3,000 บาท จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.57 และเงินเก็บเดือนละไม่เกิน 3,001-6,000 บาท จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.62 (ตารางที่ 5.16)

ตารางที่ 5.16 แสดงครัวเรือนที่มีเงินที่เหลือเก็บในแต่ละเดือน

จำนวนเงินเหลือเก็บ	จำนวนราย	ร้อยละ
ไม่เกิน 1,000 บาท	10	23.81
1,000-3,000 บาท	12	28.57
3,001-6,000 บาท	20	47.62
รวม	42	100

3. การแก้ไขปัญหาเมื่อรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย

กรณีที่รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ครัวเรือนมีวิธีการแก้ไขปัญหา โดยการกู้ยืม จำนวน 42 ราย คิดเป็นร้อยละ 53.16 ลดรายจ่ายจำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.44 และอื่น ๆ จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.39 (ตารางที่ 5.17)

ตารางที่ 5.17 แสดงการแก้ไขปัญหาเมื่อรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย

การแก้ไขปัญหา	จำนวนราย	ร้อยละ
การกู้ยืม	42	53.16
ลดรายจ่าย	28	35.44
อื่น ๆ	9	11.39
รวม	79	100

5.1.7 การเก็บภาษีทรัพย์สิน

1. ประโยชน์ของการจัดเก็บทรัพย์สิน

จากกลุ่มตัวอย่าง พบว่าครัวเรือนที่ทราบถึงการจัดเก็บภาษีทรัพย์สินเพื่อไปใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.52 และไม่ทราบจำนวน 228 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.48 (ตารางที่ 5.18)

ตารางที่ 5.18 แสดงประโยชน์ของการจัดเก็บภาษีทรัพย์สิน

ประโยชน์การจัดเก็บ	จำนวนราย	ร้อยละ
ไม่ทราบ	228	90.48
ทราบ	24	9.52
รวม	252	100

2. ประโยชน์ของการจ่ายชำระภาษี

ถ้ามีการจัดเก็บภาษีทรัพย์สิน ผู้ให้สัมภาษณ์ คิดว่าจะนำภาษีทรัพย์สินไปใช้ในการทำถนน จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.67 บริหารงานท้องถิ่น จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.67 บำรุงท้องที่จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.83 ค่าจ้างพนักงาน จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.17 และพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.67 (ตารางที่ 5.19)

ตารางที่ 5.19 แสดงประโยชน์ในการจ่ายชำระภาษี

ประโยชน์ของการจ่ายชำระภาษี	จำนวนราย	ร้อยละ
ทำถนน	4	16.67
บริหารงานท้องถิ่น	4	16.67
บำรุงท้องที่	11	45.83
ค่าจ้างพนักงาน	1	4.17
พัฒนาท้องถิ่น	4	16.67
รวม	24	100

3. จะได้ผลกระทบในการจ่ายชำระภาษี

จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่าเมื่อมีการจัดเก็บภาษีจะได้รับผลกระทบ จำนวน 173 ราย คิดเป็นร้อยละ 68.65 และไม่ได้รับผลกระทบ จำนวน 79 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.35 (ตารางที่ 5.20)

ตารางที่ 5.20 แสดงผลกระทบในการจ่ายชำระภาษี

ผลกระทบ	จำนวนราย	ร้อยละ
ไม่มี	79	31.35
มี	173	68.65
รวม	252	100

4. ผลกระทบที่เกิดขึ้นด้านใด

จากตารางที่ 5.21 ข้างต้น พบว่าผลกระทบที่เกิดขึ้น จะเป็นผลกระทบที่ทำให้มีรายจ่ายเพิ่ม จำนวน 103 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.91 ค่าครองชีพสูงขึ้น จำนวน 40 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.10 การบริโภคไม่เพียงพอ จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.99 (ตารางที่ 5.21)

ตารางที่ 5.21 แสดงผลกระทบที่เกิดขึ้นเมื่อจัดเก็บภาษีทรัพย์สิน

ผลกระทบด้าน	จำนวนราย	ร้อยละ
รายจ่ายเพิ่มขึ้น	103	56.91
ค่าครองชีพสูงขึ้น	40	22.10
การบริโภคไม่เพียงพอ	38	20.99
อื่น ๆ	-	-
รวม	181	100

5. รูปแบบของการจ่ายชำระภาษี

การศึกษาถึงรูปแบบในการจ่ายชำระภาษี พบว่า จะจ่ายชำระภาษีเพียงครั้งเดียว (ต่อปี) จำนวน 156 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.90 และผ่อนชำระเป็นงวดๆ (รายเดือน) จำนวน 96 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.10 (ตารางที่ 5.22)

ตารางที่ 5.22 แสดงรูปแบบการจ่ายชำระภาษีทรัพย์สิน

รูปแบบการจ่ายชำระ	จำนวนราย	ร้อยละ
ชำระภาษีครั้งเดียว	156	61.90
ผ่อนชำระเป็นงวด ๆ	96	38.10
รวม	252	100

6. จำนวนเงินที่สามารถจ่ายชำระภาษีทรัพย์สินได้ต่อปี

สามารถจ่ายชำระภาษีในครั้งเดียวหรือจ่ายชำระต่อปีได้ ไม่เกิน 100 บาท จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.81 จ่ายชำระภาษีได้ 101-500 บาท จำนวน 89 ราย คิดเป็นร้อยละ 60.14 จ่ายชำระภาษีได้ 501-1,000 บาท จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.22 จ่ายชำระภาษีได้ 1,001-1,500 บาท จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.46 จ่ายชำระภาษีได้ 1,500 บาทขึ้นไป จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.38 (ตารางที่ 5.23)

ตารางที่ 5.23 แสดงจำนวนเงินค่าภาษีที่สามารถจ่ายชำระต่อปี

จำนวนเงินที่จ่ายชำระครั้งเดียว(ต่อปี)	จำนวนราย	ร้อยละ
ไม่เกิน 100 บาท	16	10.81
101-500 บาท	89	60.14
501-1,000 บาท	24	16.22
1,001-1,500 บาท	14	9.46
1,500 บาทขึ้นไป	5	3.38
รวม	148	100

7. จำนวนที่สามารถจ่ายชำระภาษีเป็นงวด ๆ (รายเดือน)

สามารถจ่ายชำระภาษีเป็นงวด ๆ หรือจ่ายชำระเป็นรายเดือนได้ ไม่เกิน 10 บาท จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.59 จ่ายชำระภาษีได้ 11-50 บาท จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.04 จ่ายชำระภาษีได้ 51-100 บาท จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.24 จ่ายชำระภาษีได้ 101-150 บาท จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.27 จ่ายชำระภาษีได้ 151-200 บาท จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.33 และจ่ายชำระภาษีได้ 200 บาทขึ้นไป จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.53 (ตารางที่ 5.24)

ตารางที่ 5.24 แสดงจำนวนเงินค่าภาษีที่สามารถจ่ายชำระต่อเดือน

จำนวนเงินที่จ่ายชำระเป็นงวด ๆ (รายเดือน)	จำนวนราย	ร้อยละ
ไม่เกิน 10 บาท	6	7.59
11-50 บาท	34	43.04
51-100 บาท	31	39.24
101-150 บาท	1	1.27
151-200 บาท	5	6.33
200 บาทขึ้นไป	2	2.53
รวม	79	100

5.2 การวิเคราะห์ภาระภาษีทรัพย์สินใหม่

5.2.1 หลักการในการคำนวณภาษีทรัพย์สินใหม่

คำนวณภาษีตามร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ที่ผ่านการตรวจพิจารณาแล้วจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เมื่อเดือนกันยายน 2547

1. ฐานภาษี

ฐานภาษี ได้แก่ มูลค่าทั้งหมดของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่คิดจากราคาประเมินทุนทรัพย์รวมกับมูลค่าทรัพย์สินอื่นอันติดกับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น ที่มีลักษณะถาวรหรือประกอบเป็นอันเดียวกับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง

2. การกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์

การกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. ที่ดินที่ไม่มีสิ่งปลูกสร้าง ให้ใช้ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินเป็นฐานภาษี
2. ที่ดินที่มีสิ่งปลูกสร้าง ให้ใช้ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินรวมกับราคาประเมินทุนทรัพย์สิ่งปลูกสร้างเป็นฐานภาษี

3. ห้องชุด ให้ใช้ราคาประเมินทุนทรัพย์ห้องชุดเป็นฐานภาษี

ราคาประเมินทุนทรัพย์ ให้เป็นไปตามราคาประเมินทุนทรัพย์ของอสังหาริมทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดินที่คณะกรรมการประจำจังหวัดกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์

ในกรณีที่มีการประกาศเปลี่ยนแปลงราคาประเมินทุนทรัพย์ระหว่างปี ให้ใช้ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่เปลี่ยนแปลงนั้นเป็นฐานในการคำนวณภาษี สำหรับปีถัดจากปีที่ประกาศเปลี่ยนแปลงราคาประเมินทุนทรัพย์

3. อัตราภาษี

อัตราภาษีที่จัดเก็บให้มีอัตราไม่เกินร้อยละศูนย์จุดหนึ่งของฐานภาษี และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดอัตราภาษีที่ใช้จัดเก็บภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นหนึ่งอัตรา โดยคำนึงถึงความจำเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและความสามารถของผู้เสียภาษีในการเสียภาษีประกอบด้วย

5.2.2 การคำนวณภาษีทรัพย์สิน

1. คำนวณภาษีจากกลุ่มประชากรตัวอย่าง 252 ตัวอย่าง โดยใช้อัตราภาษีไม่เกินร้อยละ 0.1
2. แบ่งประเภทของทรัพย์สินตามสิ่งปลูกสร้าง ออกเป็น 8 ประเภท ตามรูปแบบและวัสดุที่ใช้ก่อสร้างที่อยู่อาศัย ได้แก่ บ้านเดี่ยวครึ่งตึกครึ่งไม้สูง 2 ชั้น บ้านเดี่ยวตึกสูง 1 ชั้น บ้านเดี่ยวตึกสูง 2 ชั้น บ้านเดี่ยวไม้สูง 1 ชั้น บ้านเดี่ยวไม้สูง 2 ชั้น ห้องแถวตึกสูง 1 ชั้น ห้องแถวตึกสูง 2 ชั้น และห้องแถวครึ่งตึกครึ่งไม้สูง 2 ชั้น คำนวณภาษีตามวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้คือ ประเมินราคาทรัพย์สินตามราคาประเมินทุนทรัพย์ของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม รอบบัญชีปี 2551-2554 ตามประกาศจังหวัดสมุทรสาคร ประกาศ ณ วันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550

ราคาประเมินที่ดินแปลงดังกล่าวกำหนดไว้ตารางวาละ 4,000 บาท ซึ่งกำหนดจากที่ดินที่ราชพัสดุแปลงใหญ่ทั้งแปลง แต่จากหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ ได้กำหนดไว้ว่าสำหรับการประเมินราคาที่ดินในกรณีที่ดินที่มีได้กำหนดราคาประเมินที่ดินหรือ มีการแบ่งแยกแปลงที่ดินใหม่ ให้กำหนดราคาประเมินที่ดินโดยเปรียบกับแปลงที่ดินข้างเคียงที่มีขนาด และการใช้ประโยชน์ที่คล้ายคลึงกัน จึงกำหนดราคาประเมินดังนี้

ตารางที่ 5.25 แสดงราคาประเมินที่ดินรายแปลง

ที่ตั้ง	ตารางวาละ (บาท)
ติดถนนเจริญญาติ	15,000
ติดถนนโกรกกราก (ถนนเทศบาล)	15,000
ถนนข้างวิทยาลัยพลศึกษา	8,000
ซอยเจริญญาติ 1	8,000
ถนนเข้าเรือนจำสมุทรสาคร	8,000
ที่ดินติดซอย ทาง	6,000

ตารางที่ 5.26 แสดงราคาประเมินโรงเรือนสิ่งปลูกสร้าง

ประเภททรัพย์สิน	ราคาต่อตารางเมตร
บ้านพักอาศัยไม้ชั้นเดียว	5,800
บ้านพักอาศัยตึกชั้นเดียว	6,200
บ้านพักอาศัยไม้สองชั้น	6,050
บ้านพักอาศัยตึกสองชั้น	6,200
บ้านพักอาศัยครึ่งตึกครึ่งไม้	6,150
ห้องแถวครึ่งตึกครึ่งไม้สองชั้น	5,250

ส่วนราคาประเมินสิ่งปลูกสร้างประเภทห้องแถวตึกสูง 1 ชั้นและสูง 2 ชั้น ไม่ได้กำหนดราคาประเมินไว้จึงเปรียบเทียบใช้บัญชีราคาประเมินของบ้านพักอาศัยตึกชั้นเดียวและบ้านพักอาศัยตึกสองชั้น

ตัวอย่างการคำนวณภาษีทรัพย์สินแต่ละประเภท ดังนี้

1. บ้านเดี่ยว ตั้งอยู่ในเนื้อที่ดิน 67.50 ตารางวา มีสิ่งปลูกสร้างเป็นบ้านพักอาศัย ก่ออิฐฉาบปูนเรียบ สูง 1 ชั้น ขนาดเนื้อที่ใช้สอย 16 ตารางเมตร อายุสิ่งปลูกสร้าง 5 ปี ตามบัญชีราคาประเมินรอบบัญชีที่ประกาศใช้ 2551-2554 กำหนดราคาประเมินที่ดินตารางวาละ 8,000 บาท และบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรียนสิ่งปลูกสร้าง กำหนดราคาประเมิน 6,200 บาทต่อตารางเมตร

ประเภททรัพย์สิน	ราคาประเมิน	เนื้อที่/พื้นที่ที่ใช้สอย	รวม	ค่าเสื่อม	ยอดรวม(บาท)
ที่ดิน	8,000	67.50	540,000	-	540,000
สิ่งปลูกสร้าง	6,200	16	99,200	4,960	94,240
รวมราคาประเมินอสังหาริมทรัพย์					634,240

$$\begin{aligned} \text{ดั่งนั้นภาษีที่ต้องเสีย} &= 634,240 \times 0.001 \\ &= 634 \text{ บาท} \end{aligned}$$

2. บ้านเดี่ยว ตั้งอยู่ในเนื้อที่ดิน 59.06 ตารางวา มีสิ่งปลูกสร้างเป็นบ้านพักอาศัยก่ออิฐฉาบปูนเรียบ สูง 2 ชั้น ขนาดเนื้อที่ใช้สอย 48 ตารางเมตร อายุสิ่งปลูกสร้าง 20 ปี ตามบัญชีราคาประเมินรอบบัญชีที่ประกาศใช้ 2551-2554 กำหนดราคาประเมินที่ดินตารางวาละ 15,000 บาท และบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรียนสิ่งปลูกสร้าง กำหนดราคาประเมิน 6,200 บาทต่อตารางเมตร

ประเภททรัพย์สิน	ราคาประเมิน	เนื้อที่/พื้นที่ที่ใช้สอย	รวม	ค่าเสื่อม	ยอดรวม(บาท)
ที่ดิน	15,000	59.06	885,938	-	885,938
สิ่งปลูกสร้าง	6,200	48	297,600	89,280	208,320
รวมราคาประเมินอสังหาริมทรัพย์					1,094,258

$$\begin{aligned} \text{ดั่งนั้นภาษีที่ต้องเสีย} &= 1,094,258 \times 0.001 \\ &= 1,094 \text{ บาท} \end{aligned}$$

3. บ้านเดี่ยว ตั้งอยู่ในเนื้อที่ดิน 67.50 ตารางวา มีสิ่งปลูกสร้างเป็นบ้านพักอาศัยครึ่งตึกครึ่งไม้ สูง 2 ชั้น ขนาดเนื้อที่ใช้สอย 60 ตารางเมตร อายุสิ่งปลูกสร้าง 20 ปี ตามบัญชีราคาประเมินรอบบัญชีที่ประกาศใช้ 2551-2554 กำหนดราคาประเมินที่ดินตารางวาละ 8,000 บาท และบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรียนสิ่งปลูกสร้าง กำหนดราคาประเมิน 6,150 บาทต่อตารางเมตร

ประเภท ทรัพย์สิน	ราคา ประเมิน	เนื้อที่/ พื้นที่ใช้สอย	รวม	ค่าเสื่อม	ยอดรวม(บาท)
ที่ดิน	8,000	67.50	540,000	-	540,000
สิ่งปลูกสร้าง	6,150	60	276,750	184,500	92,250
รวมราคาประเมินอสังหาริมทรัพย์					632,250

$$\begin{aligned} \text{ดงนนภาษึที่ตองเสึย} &= 632,250 \times 0.001 \\ &= 632 \text{ บาท} \end{aligned}$$

4. บ้านเดี่ยว ตั้งอยู่ในเนื้อที่ดิน 67.50 ตารางวา มีสิ่งปลูกสร้างเป็นบ้านพักอาศัยไม้ สูง 1 ชั้น ขนาดเนื้อที่ใช้สอย 24 ตารางเมตร อายุสิ่งปลูกสร้าง 13 ปี ตามบัญชีราคาประเมินรอบบัญชีที่ประกาศใช้ 2551-2554 กำหนดราคาประเมินที่ดินตารางวาละ 8,000 บาท และบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรียนสิ่งปลูกสร้าง กำหนดราคาประเมิน 5,800 บาทต่อตารางเมตร

ประเภท ทรัพย์สิน	ราคา ประเมิน	เนื้อที่/ พื้นที่ใช้สอย	รวม	ค่าเสื่อม	ยอดรวม(บาท)
ที่ดิน	8,000	67.50	540,000	-	540,000
สิ่งปลูกสร้าง	5,800	24	139,200	58,464	80,736
รวมราคาประเมินอสังหาริมทรัพย์					620,736

$$\begin{aligned} \text{ดงนนภาษึที่ตองเสึย} &= 620,736 \times 0.001 \\ &= 621 \text{ บาท} \end{aligned}$$

5. บ้านเดี่ยว ตั้งอยู่ในเนื้อที่ดิน 78.75 ตารางวา มีสิ่งปลูกสร้างเป็นบ้านพักอาศัยไม้ สูง 2 ชั้น ขนาดเนื้อที่ใช้สอย 60 ตารางเมตร อายุสิ่งปลูกสร้าง 10 ปี ตามบัญชีราคาประเมินรอบบัญชีที่ประกาศใช้ 2551-2554 กำหนดราคาประเมินที่ดินตารางวาละ 6,000 บาท และบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรียนสิ่งปลูกสร้าง กำหนดราคาประเมิน 6,050 บาท ต่อตารางเมตร

ประเภททรัพย์สิน	ราคาประเมิน	เนื้อที่/พื้นที่ที่ใช้สอย	รวม	ค่าเสื่อม	ยอดรวม(บาท)
ที่ดิน	6,000	78.75	472,500	-	472,500
สิ่งปลูกสร้าง	6,050	60	363,000	108,900	254,100
รวมราคาประเมินอสังหาริมทรัพย์					726,600

$$\begin{aligned} \text{ดงนนภษษที่ตองเสษ} &= 726,600 \times 0.001 \\ &= 727 \text{ บาท} \end{aligned}$$

6. ห้องแถว ตั้งอยู่ในเนื้อที่ดิน 67.50 ตารางวา มีสิ่งปลูกสร้างเป็นห้องแถวก่ออิฐฉาบปูนเรียบ สูง 1 ชั้น ขนาดเนื้อที่ใช้สอย 42 ตารางเมตร อายุสิ่งปลูกสร้าง 10 ปี ตามบัญชีราคาประเมินรอบบัญชีที่ประกาศใช้ 2551-2554 กำหนดราคาประเมินที่ดินตารางวาละ 8,000 บาท และบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรียนสิ่งปลูกสร้าง กำหนดราคาประเมิน 6,200 บาทต่อตารางเมตร

ประเภททรัพย์สิน	ราคาประเมิน	เนื้อที่/พื้นที่ที่ใช้สอย	รวม	ค่าเสื่อม	ยอดรวม(บาท)
ที่ดิน	8,000	67.50	540,000	-	540,000
สิ่งปลูกสร้าง	6,200	42	260,400	26,040	234,360
รวมราคาประเมินอสังหาริมทรัพย์					774,360

$$\begin{aligned} \text{ดงนนภษษที่ตองเสษ} &= 774,360 \times 0.001 \\ &= 774 \text{ บาท} \end{aligned}$$

7. ห้องแถว ตั้งอยู่ในเนื้อที่ดิน 55.13 ตารางวา มีสิ่งปลูกสร้างเป็นห้องแถว ก่ออิฐฉาบปูนเรียบ สูง 2 ชั้น ขนาดเนื้อที่ใช้สอย 108 ตารางเมตร อายุสิ่งปลูกสร้าง 10 ปี ตามบัญชีราคาประเมินรอบบัญชีที่ประกาศใช้ 2551-2554 กำหนดราคาประเมินที่ดินตารางวาละ 8,000 บาท และบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรียนสิ่งปลูกสร้าง กำหนดราคาประเมิน 6,200 บาทต่อตารางเมตร

ประเภททรัพย์สิน	ราคาประเมิน	เนื้อที่/ พื้นที่ใช้สอย	รวม	ค่าเสื่อม	ยอดรวม(บาท)
ที่ดิน	8,000	55.13	441,000	-	441,000
สิ่งปลูกสร้าง	6,200	108	669,600	66,960	602,640
รวมราคาประเมินอสังหาริมทรัพย์					1,043,640

$$\begin{aligned} \text{ดงันนภาษฐฐฐฐฐฐฐฐ} &= 1,043,640 \times 0.001 \\ &= 1,044 \text{ บาท} \end{aligned}$$

8. ห้องแถว ตั้งอยู่ในเนื้อที่ดิน 39.38 ตารางวา มีสิ่งปลูกสร้างเป็นห้องแถว ครึ่งตึกครึ่งไม้ สูง 2 ชั้น ขนาดเนื้อที่ใช้สอย 40 ตารางเมตร อายุสิ่งปลูกสร้าง 20 ปี ตามบัญชีราคาประเมินรอบบัญชีที่ประกาศใช้ 2551-2554 กำหนดราคาประเมินที่ดินตารางวาละ 6,000 บาท และบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรียนสิ่งปลูกสร้าง กำหนดราคาประเมิน 5,250 บาทต่อตารางเมตร

ประเภททรัพย์สิน	ราคาประเมิน	เนื้อที่/ พื้นที่ใช้สอย	รวม	ค่าเสื่อม	ยอดรวม(บาท)
ที่ดิน	6,000	39.38	236,250	-	236,250
สิ่งปลูกสร้าง	5,250	40	210,000	157,500	52,500
รวมราคาประเมินอสังหาริมทรัพย์					288,750

$$\begin{aligned} \text{ดงันนภาษฐฐฐฐฐฐฐฐ} &= 288,750 \times 0.001 \\ &= 289 \text{ บาท} \end{aligned}$$

5.2.3 ผลการคำนวณภาษีทรัพย์สิน

1. ภาษีทรัพย์สิน

มูลค่าของทรัพย์สินตามราคาประเมินรวมเท่ากับ 127,097,833 บาท แบ่งออกเป็น
 ฐานภาษีที่ดินมีราคาประเมินเท่ากับ 101,452,650 บาท คิดเป็นร้อยละ 79.82 และฐานภาษีสิ่งปลูกสร้าง
 มีมูลค่าตามราคาประเมิน 25,645,183 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.18 ภาระภาษีที่เกิดขึ้นกับแต่ละ
 ครั้วเรือนเมื่อมีการบังคับใช้ภาษีทรัพย์สินใหม่ จะต้องจ่ายชำระภาษีครั้วเรือนละ 100-300 บาท
 หรือวันละไม่เกิน 1 บาท มีจำนวน 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.22 ครั้วเรือนที่ต้องจ่ายชำระปีละ
 301-700 บาท หรือวันละไม่เกิน 2 บาท มีจำนวน 159 ราย คิดเป็นร้อยละ 63.10 ครั้วเรือนที่ต้องจ่าย
 ชำระปีละ 701-1,000 บาท หรือจ่ายวันละไม่เกิน 3 บาท มีจำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.32
 และครั้วเรือนที่ต้องจ่ายชำระปีละ 1,001-1,500 บาท หรือวันละไม่เกิน 4 บาท มีจำนวน 11 ราย คิดเป็น
 ร้อยละ 4.36 และรายได้หลังหักรายจ่ายของครั้วเรือนในแต่ละเดือน พบว่ามีครั้วเรือนที่สามารถชำระ
 ภาษีได้มีจำนวน 189 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 75 และไม่สามารถชำระภาษีได้จำนวน 63 ราย
 หรือคิดเป็นร้อยละ 25 จะเห็นได้ว่าเมื่อมีการเก็บภาษีทรัพย์สินใหม่จะส่งผลกระทบต่อครั้วเรือน
 ประมาณ 1 ใน 4 ที่ไม่มีความสามารถในการจ่ายชำระภาษีทรัพย์สินใหม่ได้ (ตารางที่ 5.27)

ตารางที่ 5.27 แสดงมูลค่าภาษีทรัพย์สิน

รายการ	จำนวนเงิน(บาท)	จำนวนราย	ร้อยละ
1.มูลค่าทรัพย์สินตามราคาประเมิน			
1.1) ที่ดิน	101,452,650	-	79.82
1.2) สิ่งปลูกสร้าง	25,645,183	-	20.18
มูลค่าของทรัพย์สินรวมทั้งสิ้น	127,097,833	-	100
2.ภาษีทรัพย์สินที่ต้องจ่ายชำระ (บาทต่อปี)			
2.1) 100-300 บาท	-	56	22.22
2.2) 301-700 บาท	-	159	63.10
2.3) 701-1,000 บาท	-	26	10.32
2.4) 1,001-1,500 บาท	-	11	4.36
รวม	-	252	100
3.ความสามารถที่จ่ายชำระภาษีทรัพย์สิน			
3.1) สามารถจ่ายชำระภาษีทรัพย์สินได้	-	189	75
3.2) ไม่สามารถจ่ายชำระภาษีทรัพย์สินได้	-	63	25
รวม	-	252	100

2. ฐานภาษีทรัพย์สิน

จากกลุ่มตัวอย่าง พบว่าต้องชำระภาษีโดยเฉลี่ยที่ 504 บาทต่อปีหรือเดือนละ 42 บาท ภาษีที่ต้องชำระสูงสุดต่อปี คือ 1,491 บาทหรือเดือนละ 125 บาท และภาษีที่ต้องชำระต่ำสุดต่อปี คือ 114 บาท หรือเดือนละ 10 บาท (ตารางที่ 5.28 และ ตารางที่ 5.29)

ตารางที่ 5.28 แสดงสรุปฐานภาษีทรัพย์สินจากที่ดินที่ต้องชำระ

ภาษี ทรัพย์สิน	ภาษีที่ต้อง ชำระปีละ (บาท)	ที่ดิน		
		เนื้อที่ดิน (ตร.ว.)	ราคาประเมิน ต่อตารางวา	ฐานภาษี (บาท)
เฉลี่ย	504	45.87	9,067	415,903
สูงสุด	1,491	92.18	15,000	1,392,188
ต่ำสุด	114	14.06	6,000	84,375

ตารางที่ 5.29 แสดงสรุปฐานภาษีทรัพย์สินจากสิ่งปลูกสร้างที่ต้องชำระ

ภาษี ทรัพย์สิน	ภาษีที่ต้อง ชำระปีละ (บาท)	สิ่งปลูกสร้าง					
		ประเภท	พื้นที่ (ตร.ม.)	อายุ (ปี)	หัก ค่าเสื่อม ราคา (%)	ราคา ประเมิน ต่อตร.ม.	ฐานภาษี (บาท)
เฉลี่ย	504	-	33.77	20	67	6,120	206,672
สูงสุด	1,491	ครึ่งตึกครึ่งไม้	32	15	50	6,150	98,400
ต่ำสุด	114	ครึ่งตึกครึ่งไม้	32	25	85	6,150	29,520

จากตารางที่ 5.28 และ 5.29 จะเห็นว่าภาษีที่ต้องชำระสูงสุดและต่ำสุดมีความแตกต่างกัน ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนของฐานภาษีที่ดิน จะขึ้นอยู่กับขนาดของที่ดิน และราคาประเมินที่ดินที่แตกต่างกัน ส่วนของฐานภาษีสิ่งปลูกสร้าง แม้จะเป็นประเภทสิ่งปลูกสร้างที่มีพื้นที่ใช้สอย ราคาค่าก่อสร้างต่อตารางเมตรที่เท่ากัน แต่อายุของอาคารที่แตกต่างกันทำให้มีค่าเสื่อมราคาที่แตกต่างกัน เมื่อนำค่าเสื่อมราคาอาคารมาหักออกจากต้นทุนค่าก่อสร้างอาคารใหม่ ส่งผลให้เป็นมูลค่าคงเหลือของอาคารลดลง แสดงให้เห็นว่าอายุของอาคารมีผลต่อฐานภาษีสิ่งปลูกสร้าง

3. การเปรียบเทียบรายได้ รายจ่าย และภาษีทรัพย์สิน

การจัดเก็บภาษีทรัพย์สินในอัตราร้อยละ 0.1 จะส่งผลให้มีรายจ่ายด้านภาษีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากกว่าอัตราภาษีทรัพย์สินที่จัดเก็บ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีรายจ่ายด้านภาษีเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.29 โดยถ้าแยกกลุ่มที่มีความสามารถชำระภาษีได้ มีภาระรายจ่ายเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.32 และกลุ่มที่ไม่มีความสามารถชำระภาษีได้ มีภาระรายจ่ายเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.24 ของรายจ่าย (ตารางที่ 5.30)

ตารางที่ 5.30 แสดงการเปรียบเทียบรายได้ รายจ่าย และภาษีทรัพย์สิน

การเปรียบเทียบ	100		สามารถชำระ ภาษีได้ (75)		ไม่มีความสามารถจ่าย ชำระภาษีได้(25)	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
รายได้	100	-	100	-	100	-
รายจ่าย	67.42	100	55.33	100	128.11	100
ภาษีทรัพย์สิน	0.20	0.29	0.18	0.32	0.31	0.24

4. การทดสอบอัตราภาษี

ตามพระราชบัญญัติภาษีทรัพย์สินได้กำหนดอัตราภาษีที่จัดเก็บให้มีอัตราไม่เกินร้อยละศูนย์จุดหนึ่งของฐานภาษี แต่สามารถให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดอัตราภาษีที่ใช้จัดเก็บภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นหนึ่งอัตรา โดยคำนึงถึงความจำเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและความสามารถของผู้เสียภาษีในการเสียภาษีประกอบด้วย นั้น

ผู้วิจัยจึงทดสอบอัตราภาษี โดยกำหนดอัตราภาษีลดลงช่วงละ 0.05 จากฐานภาษี ผลการทดสอบพบว่า เมื่อกำหนดอัตราภาษีย้อยละ 0.095 จะมีครัวเรือนที่สามารถชำระภาษีได้ 191 ราย คิดเป็นร้อยละ 75.79 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.79 กำหนดอัตราภาษีย้อยละ 0.090-0.080 จะมีครัวเรือนที่สามารถชำระภาษีได้ 192 ราย คิดเป็นร้อยละ 76.19 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.19 กำหนดอัตราภาษีย้อยละ 0.075 จะมีครัวเรือนที่สามารถชำระภาษีได้ 193 ราย คิดเป็นร้อยละ 76.56 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.56 จนถึงอัตราภาษีย้อยละ 0.015-0.010 จะมีครัวเรือนที่สามารถชำระภาษีได้ 199 ราย คิดเป็นร้อยละ 78.97 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.97 ดังนี้ (ตารางที่ 5.31)

ตารางที่ 5.31 แสดงการทดสอบอัตราภาษี

อัตราภาษีทรัพย์สิน (ร้อยละ)	ผู้ที่สามารถชำระภาษีได้(ร้อยละ)	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
0.1	75	-
0.095	75.79	0.79
0.090-0.080	76.19	1.19
0.075	76.56	1.56
0.070	77.38	2.38
0.065	77.78	2.78
0.060-0.030	78.17	3.10
0.025-0.020	78.57	3.57
0.015-0.010	78.97	3.97

จากตารางที่ 5.31 จะเห็นได้ว่าแม้จะกำหนดอัตราภาษีลดลงช่วงละ 0.05 จากฐานภาษี จำนวน 18 ชั้น แต่การเพิ่มขึ้นของผู้ที่สามารถจ่ายภาษีได้ มีอัตราการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดร้อยละ 3.97 และช่วงอัตราภาษีย่อยละ 0.060-0.030 แม้มีความห่างของอัตราภาษี 7 ชั้น ก็ไม่มีผลต่อการเพิ่มขึ้นของช่วงการลดอัตราภาษีดังกล่าว เนื่องจากเป็นกลุ่มของผู้ที่มีรายได้ที่ไม่เพียงพอต่อรายจ่ายค่อนข้างมาก การลดอัตราภาษีจึงไม่มีผลต่อความสามารถในการจ่ายชำระภาษี

5. โดยแยกประเภทสิ่งปลูกสร้าง

ผู้วิจัยได้แยกประเภทสิ่งปลูกสร้างออกเป็น 8 ประเภทตามข้างต้น เพื่อศึกษาให้เห็นถึงฐานภาษีในสิ่งปลูกสร้างแต่ละประเภทปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ 5.32)

ตารางที่ 5.32 แสดงภาษีทรัพย์สินแยกตามประเภทสิ่งปลูกสร้าง

ประเภทสิ่งปลูกสร้าง	ร้อยละ		
	ที่ดิน	สิ่งปลูกสร้าง	รวม
บ้านครึ่งตึกครึ่งไม้ สูง 2 ชั้น	41.81	34.60	40.36
บ้านตึกสูง 1 ชั้น	25.48	23.13	25.10
บ้านตึกสูง 2 ชั้น	5.73	10.23	6.64
บ้านไม้สูง 1 ชั้น	11.84	5.21	10.50
บ้านไม้สูง 2 ชั้น	2.28	2.38	2.30
ห้องแถวประเภทตึกสูง 1 ชั้น	10.94	5.21	12.17
ห้องแถวประเภทตึกสูง 2 ชั้น	0.93	3.87	1.52
ห้องแถวครึ่งตึกครึ่งไม้ สูง 2 ชั้น	0.99	3.55	1.51
ฐานภาษีรวม	100	100	100

จากตารางที่ 5.32 ข้างต้น พบว่าสิ่งปลูกสร้างประเภทบ้านครึ่งตึกครึ่งไม้สูง 2 ชั้น เป็นฐานภาษีมากที่สุดคือ 40.36 % รองลงมาคือ บ้านตึกสูง 1 ชั้นร้อยละ 25.10 และฐานภาษีน้อยที่สุด คือ ห้องแถวครึ่งตึกครึ่งไม้สูง 2 ชั้น มีเพียงร้อยละ 1.51

6. การแยกประเภทภาษีทรัพย์สิน

ภาษีทรัพย์สินตามทำเลที่ตั้งของทรัพย์สิน พบว่าทรัพย์สินที่ตั้งอยู่ติดกับถนนสายหลักจำนวน 56 ราย ต้องจ่ายชำระภาษีรวม 38,467 บาทเฉลี่ยต้องจ่ายชำระภาษี รายละ 687 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.99 ทรัพย์สินติดถนนสายรอง จำนวน 139 ราย ต้องจ่ายชำระภาษีรวม 69,083 บาทเฉลี่ยต้องจ่ายชำระภาษีรายละ 497 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.55 ทรัพย์สินติดซอย ทาง จำนวน 57 ราย ต้องจ่ายชำระภาษีรวม 19,547 บาทเฉลี่ยต้องจ่ายชำระภาษีรายละ 343 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.46 จะเห็นได้ว่าทำเลที่ตั้งของทรัพย์สิน จึงมีผลทำให้ภาษีทรัพย์สินเพิ่มขึ้น

เมื่อศึกษาถึงพื้นที่ใช้สอยสิ่งปลูกสร้าง โดยแบ่งพื้นที่ใช้สอย ตั้งแต่ 9-20 ตารางเมตร พบว่ามีจำนวนเสียภาษี 85 ราย ต้องจ่ายชำระภาษีรวม 35,900 บาท เฉลี่ยต้องจ่ายชำระภาษีรายละ 422 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.68 พื้นที่ใช้สอยตั้งแต่ 21-40 ตารางเมตร จำนวน 106 ราย ต้องจ่ายชำระภาษีรวม 51,717 บาทเฉลี่ยต้องจ่ายชำระภาษีรายละ 488 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.49 พื้นที่ใช้สอยตั้งแต่ 41-80 ตารางเมตร จำนวน 51 ราย ต้องจ่ายชำระภาษีรวม 31,900 บาทเฉลี่ยต้องจ่ายชำระภาษีรายละ 626 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.30 พื้นที่ใช้สอยตั้งแต่ 81-120 ตารางเมตร จำนวน 9 ราย ต้องจ่ายชำระภาษีรวม 6,188 บาท เฉลี่ยต้องจ่ายชำระภาษีรายละ 688 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.01 และพื้นที่ใช้สอยตั้งแต่ 120 ตารางเมตรขึ้นไป จำนวน 1 ราย ต้องจ่ายชำระ

ภาษีรวม 1,393 บาทเฉลี่ยต้องจ่ายชำระภาษีรายละ 1,393 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.52 จะเห็นได้ว่า
เมื่อพื้นที่ ใช้สอยมากก็จะทำให้เสียภาษีมากขึ้นตามไปด้วย (ตารางที่ 5.33)

ตารางที่ 5.33 แสดงแยกประเภทภาษีทรัพย์สิน

แยกตามประเภท	จำนวนราย	จำนวนภาษี	เฉลี่ยการจ่ายภาษีต่อราย	ร้อยละ
1.ที่ตั้งทรัพย์สิน				
1.1) ติดถนนสายหลัก	56	38,467	687	44.99
1.2) ติดถนนสายรอง	139	69,083	497	32.55
1.3) ติดซอยทาง	57	19,547	343	22.46
รวม	252	127,097	1,527	100
2.ตามพื้นที่ใช้สอย				
2.1) 9-20 ตารางเมตร	85	35,900	422	11.68
2.2) 21-40 ตารางเมตร	106	51,717	488	13.49
2.3) 41-80 ตารางเมตร	51	31,900	626	17.30
2.4) 81-120 ตารางเมตร	9	6,188	688	19.01
2.5) 120 ตารางเมตรขึ้นไป	1	1,393	1,393	38.52
รวม	252	127,097	3,616	100

5.2.4 การเปรียบเทียบจำนวนภาษีทรัพย์สิน

การวิเคราะห์จำนวนภาษีทรัพย์สินที่ต้องเสียกับจำนวนรายได้ รายจ่าย เนื้อที่ดิน พื้นที่
ใช้สอยอาคาร และอายุอาคาร ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ 5.34)

ตารางที่ 5.34 แสดงเปรียบเทียบภาษีทรัพย์สินกับรายได้ รายจ่าย เนื้อที่ดิน พื้นที่ใช้สอย และอายุอาคาร

ภาษีทรัพย์สิน	100-300 บาท	301-700 บาท	701-1,000 บาท	1,000 บาทขึ้นไป
รายได้เฉลี่ย	18,923	20,798	22,115	32,853
รายจ่ายเฉลี่ย	13,064	14,185	15,705	17,207
เนื้อที่ดินเฉลี่ย	23.80	48.67	66.53	63.49
พื้นที่อาคารเฉลี่ย	28.30	30.97	45.67	62.53
อายุอาคารเฉลี่ย	24.23	19.50	20.73	11.73

5.2.5 การศึกษาความสัมพันธ์ทางสถิติ

การนำข้อมูลเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์เบื้องต้นระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามเพื่อให้ได้ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ด้วยเทคนิควิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ในตารางค่า Pearson Correlation จะแสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ ซึ่งการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เบื้องต้นจะมีสมมติฐาน ดังนี้

H_0 = ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม

H_1 = ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม

โดยการพิจารณาค่าความสัมพันธ์จะดูจากค่า Sig. (2-tailed) หากค่า Sig. ของตัวแปรอิสระนั้นมากกว่า 0.05 จะยอมรับสมมติฐาน H_0 นั่นคือ ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม แต่หากน้อยกว่า 0.05 จะยอมรับสมมติฐาน H_1 คือ ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม โดยวิเคราะห์ปรากฏผลดังนี้

5.2.5.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ(รายจ่ายต่าง ๆ) และตัวแปรตาม(รายได้) ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ 5.35)

ตารางที่ 5.35 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างตัวแปรตาม(รายได้)กับตัวแปรอิสระ

ลำดับ	Correlations	รายได้	
		Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)
1	ค่าที่อยู่อาศัยต่อปี	0.083	0.187
2	ค่าที่อยู่อาศัยต่อเดือน	0.121	0.056
3	ค่าน้ำประปา	0.143	0.024
4	ค่าไฟฟ้า	0.211**	0.001
5	ค่าโทรศัพท์	0.086	0.173
6	ค่าอาหาร	0.351**	0.000
7	ค่าเดินทาง	0.287**	0.000
8	ค่าเครื่องแต่งกาย	0.166**	0.008
9	ค่ารักษาพยาบาล	0.091	0.149
10	ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา	0.019	0.765
11	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบันเทิง	0.049	0.442
12	ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	0.292**	0.000

* หมายถึงค่าสถิติที่ยอมรับว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ณ ระดับความเชื่อมั่น ที่ 95 %

** หมายถึงค่าสถิติที่ยอมรับว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ณ ระดับความเชื่อมั่น ที่ 95 % และ 99 %

จากตารางที่ 5.35 จะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์เบื้องต้นระหว่างตัวแปรอิสระ(รายจ่ายต่างๆ) และตัวแปรตาม(รายได้) พบว่า

1. ตัวแปรอิสระที่ไม่มีมีความสัมพันธ์กับรายได้จำนวน 6 ตัวแปร ได้แก่ ค่าที่อยู่อาศัยต่อปี ค่าที่อยู่อาศัยต่อเดือน ค่าโทรศัพท์ ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบันเทิงค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

2. ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับรายได้ จำนวน 6 ตัวแปร ได้แก่ น้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าเครื่องแต่งกาย และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เป็นตัวแปรที่มีผลต่อรายได้ค่อนข้างมากเนื่องจากต้องมีภาระต้องจ่ายเป็นประจำ และรายจ่ายที่ค่อนข้างสูง

3. รายจ่ายที่มีความสัมพันธ์กับรายได้สูงสุดโดยค่าSig.(2-tailed) เท่ากับ 0.000 ได้แก่ ค่าอาหาร (ค่าPearson Correlation = 0.351) และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (ค่าPearson Correlation = 0.292) ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าค่าอาหารเป็นรายจ่ายที่สำคัญที่สุดที่ส่งผลต่อรายได้เนื่องจากเป็นรายจ่ายประจำและต้องจ่ายในปริมาณสูงมาก

5.2.5.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม อื่น ๆ
ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ 5.36)

ตารางที่ 5.36 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างตัวแปรตาม(รายได้และมูลค่าทรัพย์สิน)กับตัวแปรอิสระ

Correlations	รายได้	
	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)
รายได้:		
- รายจ่าย	0.288**	0.000
- มูลค่าทรัพย์สิน	0.181**	0.004
- ภาษีทรัพย์สิน	0.141*	0.026
มูลค่าทรัพย์สิน		
- ภาษีทรัพย์สิน	0.931**	0.000

* หมายถึงค่าสถิติที่ยอมรับว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ณ ระดับความเชื่อมั่น ที่ 95 %

** หมายถึงค่าสถิติที่ยอมรับว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ณ ระดับความเชื่อมั่น ที่ 95 % และ 99 %

จากตารางที่ 5.36 พบว่าความสัมพันธ์เบื้องต้นระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ(รายจ่าย มูลค่าทรัพย์สิน และภาษีทรัพย์สิน)กับตัวแปรตาม(รายได้) ปรากฏว่ามีค่าSig. (2-tailed) น้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่ายอมรับ H_1 คือ ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม กล่าวคือเมื่อมีรายได้เพิ่มมากขึ้นก็จะใช้จ่ายเพิ่มขึ้น มูลค่าของทรัพย์สินสูงและเป็นผลทำให้ต้องเสียภาษีทรัพย์สินมากขึ้นตามไปด้วย

2. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ(ภาษีทรัพย์สิน)กับตัวแปรตาม(มูลค่าทรัพย์สิน) ปรากฏว่ามีค่าSig. (2-tailed) น้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่ายอมรับ H_1 คือ ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม กล่าวคือมูลค่าทรัพย์สินมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับเสียภาษีทรัพย์สินที่ต้องจ่ายชำระด้วย

5.3 การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของผู้มีรายได้น้อยในชุมชน

5.3.1 ปัญหาของชุมชน

ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาด้านต่างๆ ในชุมชนดังกล่าวรวมทั้งต้องการของคนในชุมชนที่จะให้ท้องถิ่นเข้ามาดูแล และช่วยเหลือในชุมชน โดยแบ่งปัญหาในชุมชนออกเป็น 4 ด้านได้แก่ ปัญหา ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านสิ่งแวดล้อม (เรียงลำดับความสำคัญของปัญหาจากหมายเลข 1 ลดลำดับความสำคัญของปัญหาลงจนถึง หมายเลข 5) ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านเศรษฐกิจ

พบว่าคนในชุมชนมีปัญหาหลักอันดับแรกในเรื่องไม่มีงานทำ อันดับที่สอง คือ รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย อันดับสาม คือ งานที่ทำไม่มั่นคง และอันดับที่สี่ คือ หนี้สิน ส่วนปัญหาอื่นๆ ได้แก่ ต้องเสียภาษีทรัพย์สิน และที่อยู่อาศัยทรุดโทรม (ตารางที่ 5.37)

ตารางที่ 5.37 แสดงปัญหาของชุมชนด้านเศรษฐกิจ

ปัญหาของชุมชน	1	2	3	4	รวม
ไม่มีงานทำ	84 8.33	47 4.66	52 5.16	69 6.85	252 25.00
งานที่ทำไม่มั่นคง	70 6.94	68 6.75	77 7.64	36 3.57	251 24.90
รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย	46 4.56	86 8.53	66 6.55	52 5.16	250 24.80
หนี้สิน	49 4.86	51 5.06	50 4.96	102 10.12	252 25
อื่น ๆ	- 0	1 0.10	2 0.20	- 0	3 0.30

2. ด้านสังคม

สำหรับปัญหาด้านสังคมในชุมชน พบว่า ปัญหาหลักอันดับแรก คือ ปัญหาคนต่างด้าว เข้ามาอยู่ในชุมชน อันดับที่สอง คือ ความขัดแย้งกันในชุมชน อันดับสาม คือ เรื่องยาเสพติดและอาชญากรรม และอันดับที่สี่ คือ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ส่วนปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ ปัญหาด้านการศึกษา สนามเด็กเล่นสำหรับเด็ก คนชราไม่มีเบี้ยยังชีพ และขาดการวางแผนครอบครัว (ตารางที่ 5.38)

ตารางที่ 5.38 แสดงปัญหาของชุมชนด้านสังคม

ปัญหาของชุมชน	1	2	3	4	รวม
ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	45 4.46	69 6.85	57 5.65	79 7.84	250 24.80
ยาเสพติดและอาชญากรรม	57 5.65	80 7.94	89 8.83	25 2.48	251 24.90
ความขัดแย้งในชุมชน	26 2.58	60 5.95	58 5.75	108 10.71	252 25
คนต่างด้าวเข้ามาอยู่ในชุมชน	120 11.90	41 4.07	46 4.56	45 4.46	252 25
อื่น ๆ	2 0.20	1 0.10	- 0	- 0	3 0.30

3. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ระบบสาธารณูปการต่าง ๆ ของคนในชุมชนมีความแตกต่างตามที่ตั้งของที่อยู่อาศัย พบว่าปัญหาอันดับแรก คือ ปัญหาน้ำประปาที่ไม่สะอาด อันดับที่สอง คือ ไฟฟ้าแสงสว่างในชุมชนที่ไม่เพียงพอ อันดับที่สาม คือ ถนนภายในชุมชนที่คับแคบ และอันดับที่สี่ คือ โทรศัพท์ที่ไม่เพียงพอส่วนปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ ปัญหาเรื่องน้ำท่วม และปัญหาเรื่องไม่มีที่ระบายน้ำ (ตารางที่ 5.39)

ตารางที่ 5.39 แสดงปัญหาของชุมชนด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ปัญหาของชุมชน	1	2	3	4	รวม
ถนนภายในชุมชนที่คับแคบ	59	46	73	73	251
	5.85	4.56	7.24	7.24	24.90
ไฟฟ้าแสงสว่างในชุมชนไม่เพียงพอ	70	83	74	25	252
	6.94	8.23	7.34	2.48	25.00
น้ำประปาที่ไม่สะอาด	82	66	78	26	252
	8.13	6.55	7.74	2.58	25.00
โทรศัพท์ที่ไม่เพียงพอ	37	57	26	129	249
	3.67	5.65	2.58	12.80	24.70
อื่น ๆ	1	-	-	3	4
	0.10	0	0	0.30	0.40

4. ด้านสิ่งแวดล้อม

ปัญหาของชุมชนด้านสิ่งแวดล้อมพบว่า อันดับแรก คือ ปัญหาเป็นเรื่องสภาพที่อยู่อาศัยทรุดโทรม อันดับที่สอง คือ กลิ่นเหม็น และเสียงรบกวน อันดับที่สาม คือ ขยะที่ตกค้างในชุมชน และอันดับที่สี่ คือ น้ำเน่าเสีย ส่วนปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ เรื่องของยุงลาย และไม่มีถังขยะ (ตารางที่ 5.40)

ตารางที่ 5.40 แสดงปัญหาของชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม

ปัญหาของชุมชน	1	2	3	4	รวม
ขยะตกค้าง	26 2.58	341 3.08	112 11.11	80 7.94	249 24.70
กลิ่นเหม็น และเสียงรบกวน	93 9.23	116 11.51	34 3.37	9 0.89	252 25.00
สภาพที่อยู่อาศัยทรุดโทรม	113 11.21	90 8.93	30 2.98	19 1.88	252 25.00
น้ำเน่าเสีย	18 1.79	12 1.19	75 7.44	146 14.48	251 24.90
อื่น ๆ	3 0.30	- 0	- 0	1 0.10	4 0.40

5.3.2 ความต้องการของชุมชน

ผู้วิจัยได้ศึกษากลุ่มตัวอย่าง เมื่อต้องชำระภาษีทรัพย์สินให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่ามีความต้องการให้ท้องถิ่นเข้ามาดำเนินการสิ่งใดในชุมชน โดยแบ่งความต้องการออกเป็น 4 ด้านได้แก่ ความต้องการด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านสิ่งแวดล้อม (เรียงลำดับความสำคัญที่สำคัญจากหมายเลข 1 ลดลำดับความสำคัญลงตามความต้องการ จนถึง หมายเลข 5 ซึ่งมีความต้องการน้อยที่สุด) ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านเศรษฐกิจ

ความต้องการของคนในชุมชน มีความต้องการอันดับแรก คือ ต้องการให้มีการฝึกอบรมอาชีพ อันดับที่สอง คือ จัดตลาดนัดสินค้าราคาถูก อันดับที่สาม คือ จัดหาแรงงาน และอันดับที่สี่ คือ จัดหาพื้นที่ให้ขายสินค้า (ตารางที่ 5.41)

ตารางที่ 5.41 แสดงความต้องการให้ท้องถิ่นเข้ามาดำเนินการด้านเศรษฐกิจ

ความต้องการ	1	2	3	4	รวม
จัดหาแหล่งงาน	52 5.16	65 6.45	68 6.75	67 6.65	252 25.00
จัดตลาดนัดสินค้าราคาถูก	58 5.75	85 8.43	71 7.04	38 3.77	252 25.00
ฝึกอบรมอาชีพเพิ่มเติม	81 8.04	59 5.85	68 6.75	44 4.37	252 25.00
จัดพื้นที่ขายสินค้า	62 6.15	43 4.27	44 4.37	103 10.22	252 25.00
อื่น ๆ	- 0	- 0	- 0	- 0	- 0

2. ด้านสังคม

ความต้องการด้านสังคมของคนในชุมชน พบว่า อันดับแรก คนในชุมชนต้องการให้มีหน่วยบริการสาธารณสุขคอยให้บริการในพื้นที่ อันดับที่สอง คือ ให้มีการแจกสินค้าอุปโภคบริโภค อันดับที่สาม คือ อยากรู้ให้เข้ามาดูแลป้องกันยาเสพติดอย่างเข้มงวด และอันดับที่สี่ คือ ให้มีการจัดตั้งศูนย์ดูแลเด็กในชุมชน ส่วนความต้องการอื่น ๆ คือ ต้องการให้มีสายตรวจดูแลความเรียบร้อยภายในชุมชน (ตารางที่ 5.42)

ตารางที่ 5.42 แสดงความต้องการให้ท้องถิ่นเข้ามาดำเนินการด้านสังคม

ความต้องการ	1	2	3	4	รวม
มีการแจกสินค้าอุปโภคบริโภค	95 9.42	122 11.11	28 2.78	17 1.69	252 25.00
มีหน่วยสาธารณสุขคอยให้บริการในพื้นที่	121 12.00	101 10.02	24 2.38	6 0.60	252 25.00
มีการจัดตั้งศูนย์ดูแลเด็กในชุมชน	6 0.60	7 0.69	74 7.34	164 16.27	251 24.90
มีการดูแลป้องกันยาเสพติดอย่างเข้มงวด	29 2.88	33 3.27	124 12.30	66 6.55	252 25.00
อื่น ๆ	- 0	- 0	1 0.10	- 0	1 0.10

3. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ชุมชนดังกล่าวมีความแตกต่างกันในทำเลที่ตั้ง ความต้องการจึงเป็นความต้องการของคนส่วนใหญ่ในชุมชน โดยความต้องการอันดับแรก คือ ต้องการให้ปรับปรุงระบบประปา อันดับที่สอง คือ ปรับปรุงเพิ่มเติมแสงสว่างในชุมชน อันดับที่สาม คือ ปรับปรุงซ่อมแซมถนนภายในชุมชน และอันดับที่สี่ คือ สร้างศูนย์เพื่อเป็นที่พบปะของคนในชุมชน ส่วนความต้องการอื่นๆ ได้แก่ ท่อระบาย หอกระจายข้าว และถังดับเพลิง (ตารางที่ 5.43)

ตารางที่ 5.43 แสดงความต้องการให้ท้องถิ่นเข้ามาดำเนินการด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ความต้องการ	1	2	3	4	รวม
ปรับปรุงซ่อมแซมถนนภายในชุมชน	70	47	76	58	251
	6.94	4.66	7.54	5.75	24.90
ปรับปรุงเพิ่มเติมแสงสว่างในชุมชน	67	115	51	19	252
	6.65	11.41	5.06	1.88	25.00
ปรับปรุงระบบประปา	93	54	88	17	252
	9.23	5.36	8.73	1.69	25.00
สร้างศูนย์เพื่อเป็นที่พบปะของคนในชุมชน	17	35	41	155	248
	1.69	3.47	4.07	15.38	24.60
อื่นๆ	1	-	-	4	5
	0.10	0	0	0.40	0.50

4. ด้านสิ่งแวดล้อม

ชุมชนดังกล่าวเป็นชุมชนแออัด ที่มีการใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกัน มีคนที่เข้ามาอยู่อาศัยจากต่างถิ่นเข้ามาอยู่อาศัยในพื้นที่ จึงทำให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ความต้องการให้แก้ไขปัญหาด้านอันดับแรก คือ ต้องการให้ดูแลด้านความสะอาดในชุมชน อันดับที่สอง คือ ปลูกต้นไม้ในพื้นที่ อันดับที่สาม คือ ดูแลเรื่องกลิ่นเหม็น และเสียงรบกวน และอันดับที่สี่ คือ ให้จัดกิจกรรมเพื่อรณรงค์ด้านสิ่งแวดล้อม (ตารางที่ 5.44)

ตารางที่ 5.44 แสดงความต้องการให้ท้องถิ่นเข้ามาดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม

ความต้องการ	1	2	3	4	รวม
ปลูกต้นไม้ในพื้นที่	49 4.86	109 10.81	64 6.35	30 2.98	252 25.00
ดูแลด้านความสะอาด	145 14.38	69 6.85	27 2.68	11 1.09	252 25.00
ดูแลเรื่องกลิ่นเหม็น และเสียงรบกวน	43 4.27	50 4.96	85 8.43	74 7.34	252 25.00
จัดกิจกรรมเพื่อรณรงค์ด้านสิ่งแวดล้อม	15 1.49	24 2.38	86 8.53	127 12.60	252 25.00
อื่น ๆ	- 0	- 0	- 0	- 0	- 0